

APROB

Radu MUSTEATA
Director General

RAPORT ANUAL
privind implementarea proiectelor de asistență externă,
în domeniile gestionate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor,
pentru anul 2022

Nr.	Titlul proiectului/programului	Donator	Implementator	Scopul/obiectivul general al proiectului	Beneficiar	Buget	Perioada	Progresul implementării proiectului/programului
1.	Proiectul TWINNING „Sprijin continuu pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranța alimentelor în Republica Moldova”	Uniunea Europeană (Comisia Europeană)	1. Agrarmarkt Austria (AMA); 2. Serviciul de Stat Alimentar și Veterinar al Republicii Lituania; 3. Agenția pentru Restructurarea și Modernizarea Agriculturii, Republica Polonă	Sprijinirea dezvoltării cadrului politic, legal și instituțional pentru o dezvoltare eficientă a agriculturii și zonelor rurale ale Moldovei, într-un mod în care acestea contribuie la dezvoltarea durabilă, adaptarea la schimbările climatice și transformarea țării către o economie verde	1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; 2. Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; 3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	2 mln EUR <i>(buget total pentru 3 instituții beneficiare)</i>	1 septembrie 2020 – 1 august 2022 (componentele ANSA), extins până la finele 2022 (MAIA, AIPA)	<p>Pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, cele mai importante activități au fost următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost revizuite, actualizate, aprobate și puse în aplicare standardele de comercializare a calității cărnii și ouă de pasăre; - personalul din cadrul ANSA și al operatorilor din businessul alimentar FBO (abatoare, centre de ambalare a ouălor) a fost instruit cu privire la aplicarea standardelor în mod corespunzător; - 61 de acte normative au fost revizuite și, ulterior, elaborate 4 acte normative: trei hotărâri de guvern și un ordin al directorului general al ANSA; - 11 proceduri operaționale (PSO) deja existente au fost revizuite și au fost formulate recomandări de actualizare, iar 4 PSO noi au fost elaborate; - au fost revizuite 20 de liste de verificare, iar 2 modificări ale listelor de verificare au fost aprobate. <p>Cu suportul proiectului, capacitățile ANSA de a organiza controlul oficial al sănătății animalelor și a bunăstării animalelor, a identificării animalelor, a controlului sanitar-veterinar, a calității alimentelor și de siguranță, trasabilitatea și etichetarea au fost consolidate în mod semnificativ.</p> <p>Planul național de monitorizare a reziduurilor a fost armonizat cu legislația UE în sectoarele cărnii de pasăre, ouălor, laptelui, mierii și acvaculturii. Progresele înregistrate în</p>

							<p>ceea ce privește monitorizarea reziduurilor au fost realizate, primele teste la nivelul fermelor au fost efectuate în Republica Moldova.</p> <p>Capacitatea CRDV în procedurile privind analiza reziduurilor, criteriile microbiologice, trans-grăsimi a fost consolidată, metoda de depistare a reziduurilor multiple a început să fie implementată cu succes.</p> <p>Personalul ANSA și CRDV a fost instruit (au fost organizate 15 instruiți, 692 participanți au fost instruiți, inclusiv 63 de reprezentanți ai FBO) și cunoștințele acestora s-au îmbunătățit în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației UE.</p> <p>Ca urmare a activităților implementate de comun, prima companie moldovenească a fost listată de către UE și a primit dreptul de a exporta înghețată pe piața UE.</p> <p>Pe parcursul perioadei de desfășurare a proiectului, cooperarea interinstituțională consolidată a fost realizată între MAFI, ANSA și AIPA. Acordurile de cooperare au fost actualizate în ceea ce privește sistemul de subvenții agricole, pentru o mai bună strategie, planificare și raportare în domeniul veterinar, al siguranței și calității alimentelor, al produselor ecologice și al standardele de comercializare.</p>	
2.	Acordul de grant „Sprijin pentru măsurile de protecție luate împotriva pestei porcine africane (PPA) în Moldova”	Uniunea Europeană (Comisia Europeană)	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova	Eradicarea focarelor actuale de pestă porcină africană, obținerea unui statut epizootic favorabil, precum și combaterea posibilităților de introducere a virusului PPA în țară și asigurarea detectării timpurii a prezenței virusului dat în stocurile domestice de porci și mistreți	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Centrul Republican de Diagnostică Veterinară Agenția Moldsilva; Asociația Vânătorilor și Pescarilor din Moldova	22 000 EUR 3 800 EUR 7 000 EUR 1 000 EUR	1 ianuarie – 31 decembrie 2019 1 ianuarie – 31 decembrie 2020 1 ianuarie – 31 decembrie 2020 1 ianuarie – 31 decembrie 2022	<p>Acest Acord se referă la rambursarea costurilor eligibile pentru eșantionare, testare ELISA și PCR, campanii de informare și alte activități relevante combaterii unui statut epizootic favorabil pentru PPA și combaterea posibilităților de introducere a acestui virus în țară.</p> <p>Programul este implementat pe întreg teritoriul Republicii Moldova, fiind aplicat porcilor din ferme și gospodării (supraveghere pasivă), porci cu caracteristici ale clinicii PPA, tuturor mistreții găsiți morți în pădure sau ca urmare a accidentelor rutiere (supraveghere pasivă), precum și mistreților vânați (supraveghere activă).</p>

3.	<p>Contract „Furnizarea de truse de diagnostic de laborator către Laboratorul Național de Referință al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”/ Programul “Dezvoltarea zonelor rurale din Republica Moldova”</p>	<p>Uniunea Europeană</p>	<p>Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova</p>	<p>Acordarea suportului pentru personalul laboratorului în validarea metodelor și efectuarea competenței /testarea inelelor și livrarea kiturilor de diagnostic la laboratorul național de referință al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în sprijinul implementării și monitorizării și supravegherii anuale program pentru boli de animale</p>	<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Centrul Republican de Diagnostică Veterinară (CRDV)</p>	<p>196,5 mii EUR, inclusiv: 165,9 mii EUR valorificat de facto</p>	<p>2018-2020, extins până în martie 2022</p>	<p>Acest proiect a sprijinit capacitățile de monitorizare și supraveghere a bolilor la animale (Gripa Aviară, Boala Newcastle, Salmonella și Pestă Porcină Africană), în scopul consolidării controalelor oficiale în unitățile agroalimentare.</p> <p>Sub auspiciul Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, în perioada iunie 2018-mai 2019, a fost organizată licitația pentru procurarea consumabilelor pentru Centrul Republican de Diagnostică Veterinară (I.P. CRDV). Începând cu iulie 2020, I.P. CRDV a recepționat seturi de diagnostic pentru investigații de laborator pentru supravegherea mai multor boli la animale. Livrările constau din 2 loturi de produse: Lotul 1 care se refera la medii si kituri pentru bacteriologie în suma de 14,7 mii EUR și Lotul 5 care se refera la seturi de diagnostic pentru determinarea Gripei Aviare, Bolii de Newcastle și Pestei Porcine Africane în suma de 181,8 mii EUR.</p> <p>Din motiv că, costurile planificate inițial în 2018 nu mai erau actuale în anul 2021, ANSA a solicitat Delegației Uniunii Europene replanificarea bugetului și valorificarea surselor disponibile din proiect, prin extinderea spectrului de utilizare a seturilor pentru alte boli incluse în programul acțiunilor strategice pentru supravegherea sănătății animalelor.</p> <p>Pe parcursul anului 2021, au fost coordonate acțiuni ce au permis ca bugetul pentru finanțare să poată acoperi alte tipuri de seturi de diagnostic decât cele planificate inițial.</p> <p>Prin urmare, în anul 2021, au fost planificate 3 livrări de seturi de diagnostic de diagnostic pentru supravegherea bolilor la animale prin utilizarea metodelor PCR pentru Febra aftoasa, Pesta Porcină Clasica, Boala limbii albastre, Dermatoza nodulară. Din motivul conflictului armat din Ucraina, termenul de livrare a fost extins până la data de 11.05.2022.</p> <p>Ulterior, în anul 2022, au fost livrate, în 2 etape, seturi de diagnostic din Lotul 1 si Lotul 5, în total, în cadrul proiectului fiind valorificată suma de 165 906.13 EUR.</p>
----	--	--------------------------	--	---	--	---	--	--

4.	<p>Acordul între ANSA a Republicii Moldova și ANSVSA a României privind acordarea de asistență financiară nerambursabilă pentru realizarea supravegherii controlului și eradicării rabiei la vulpe în zona – tampon stabilită pe teritoriul Republicii Moldova</p>	<p>Uniunea Europeană</p>	<p>1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova; 2. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din România (A.N.S.V.S.A)</p>	<p>Acordarea unei alocări financiare pentru achiziționarea și distribuția momelilor cu vaccin antirabic pentru imunizarea vulpilor, precum și pentru testele de laborator efectuate pentru diagnosticarea rabiei, monitorizarea ingestiei vaccinului, determinarea eficienței vaccinării antirabice și determinarea titrului viral</p>	<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Republicii Moldova</p>	<p>670 mii EUR</p>	<p>2020-2021</p>	<p>Aceste activități se încadrează în asistența Uniunii Europene pentru implementarea Programului de vaccinare anti-rabie, pentru o suprafață de 50 km la granița cu România pe teritoriul Republicii Moldova (pe o lungime de 12.700 km²).</p> <p>Programul de vaccinare antirabică orală a vulpilor din mediul silvatic a fost implementat, în anul 2020, în zona tampon de 50 km pe interiorul Republicii Moldova, la granița cu România, în 25 raioane: Brinceni, Onița, Edineț, Dondușeni, Rîșcani, Drochia, Glodeni, Bălți, Fălești, Sîngerei, Ungheni, Telenești, Călărași, Strășeni, Hîncești, Ialoveni, Leova, Cimișlia, Cantemir, Basarabeasca, Cahul, UTA Găgăuzia, Taraclia, Chișinău, Nisporeni, fiind distribuite, în cadrul a 2 campanii, cca 631 mii momeli pe cale aeriană și 93 mii momeli răspândite manual. În contextul realizării supravegherii active și pasive, au fost testate, în condiții de laborator 116 probe și 5 loturi de momele vaccinale utilizate în cadrul campaniei de vaccinare. Vaccinarea antirabică a fost implementată cu succes.</p> <p>Și în anul 2021 (3-8 octombrie), Agenția a desfășurat o campanie de vaccinare antirabică la vulpi prin distribuție aeriană a momelilor vaccinale și activitățile conexe acesteia pe o suprafață eligibilă de 13039 km² (așa numita zona „tampon” de 50 km în interiorul Republicii Moldova de la granița cu România).</p> <p>În anul de referință, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a purtat discuții cu Partea Română și Comisia Europeană, fiind ulterior agreată de comun extinderea ariei de implementare a acestui program pe întreg teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, în vederea achiziționării și distribuției vaccinului antirabic pentru anul 2022, au fost organizate licitații. În rezultatul acestora, în anul 2022, în cadrul a două campanii de vaccinare, au fost distribuite, pe cale aeriană, cca 766 mii momeli vaccinale, de către prestatorul de servicii contractat în acest sens. Distribuirea momelilor pe cale aeriană se desfășoară pe teritoriul întregii țări, din Aeroportul Internațional Mărculești.</p>
----	---	--------------------------	---	--	--	---------------------------	------------------	--

								Ca urmare a 3 ani de implementare a Programului, numărul cazurilor de rabie în această zonă tampon a scăzut de la 91 cazuri în 2019 la doar două cazuri în 2022 (cu 97,8%).
5.	Proiectul „Agricultura competitivă în Moldova” (MAC-P)	Banca Mondială, Fondul Global de Mediu, Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA)	Unitatea Consolidată de Implementare și Monitorizare a Proiectelor în domeniul Agriculturii, finanțate de Banca Mondială (UCIMPA)	Obiectivul principal al Componentei I ”Consolidarea managementului siguranței alimentelor” ține de fortificarea capacității Republicii Moldova de a gestiona agenda privind siguranța alimentelor și furajelor din Moldova, în conformitate cu reglementările naționale, europene și internaționale.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	13,750 milioane dolari SUA (buget pentru Componenta ANSA)	2012 - extins până la 30 iunie 2022	<p>Rezultatele implementării activităților aferente componentei I (2014-2020):</p> <ul style="list-style-type: none"> - reconstrucția sediului ANSA, concentrând toate autoritățile implicate în controlul sanitar veterinar, fitosanitar și al siguranței alimentelor într-o singură locație. Clădirea a fost pusă în funcțiune în decembrie 2015, iar până în ianuarie 2017 au fost achiziționate mobilierul, echipamentele IT; - reconstrucția, dotarea cu echipament și darea în exploatare a patru puncte de control sanitar-veterinar și fitosanitar (PIF-ri) la frontieră: PIF Criva, PIF Tudora, PIF Giurgiuleși și PIF Leușeni. Acestea permit efectuarea inspecțiilor și eșantionărilor produselor supuse supravegherii sanitare și fitosanitare, în conformitate cu legislația națională în vigoare și standardele UE și internaționale. Ulterior, alte două PIF-ri trebuiau să fie construite. Însă, dacă la PCF Sculeni au început lucrările de construcție, cât privește PCF Otaci din motivul că nu a fost identificat terenul pentru construcții, s-a decis renunțarea la acest obiectiv și din sursele planificate va fi procurat echipament de laborator; - elaborarea și punerea în funcțiune a 3 sisteme de management informațional în domeniul siguranței alimentelor (SIA “Managementul Măsurilor Sanitar - Veterinare Strategice” (MMSV), Sistemul Informațional de Management al Laboratoarelor (LIMS)) ș.a.; - acordat suport pentru acreditarea a 5 metode la Laboratorul „Sănătate Animală” și 7 metode la Laboratorul „Siguranța Alimentelor” din cadrul CRDV. Ambele laboratoare au fost dotate cu echipament necesar și reagenți, fiind asigurată și instruirea specialiștilor implicați în activitatea acestora; - reconstrucția Laboratorului de încercări calitatea și sănătatea plantelor, furajelor și produselor alimentare Bălți. Reconstrucția a

								<p>fost finalizată și dată în exploatare în 2018. Echipamentul și mobilierul specializat de laborator au fost procurate;</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția <i>Laboratorului de încercări calitatea și sănătatea plantelor, furajelor și produselor alimentare Cahul</i> a fost finalizată. Echipamentul și mobilierul specializat de laborator au fost procurate; - procurarea echipamentului suplimentar pentru <i>Centrul Republican de Diagnostică Veterinară</i> (domeniul Sănătate Animală și Siguranță Alimentelor) este în proces. - dotarea cu utilaj, echipament necesar și mobilier, laboratoarele din Bălți și Cahul, a cărui fondator este Agenția; - asigurarea cu <i>echipamentul necesar pentru determinarea parametrilor în lapte</i>, a Laboratorului din cadrul I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar.
6.	Proiectul „Climatul Investițional al Moldovei”	Guvernul Suediei	Corporația Financiară Internațională (IFC), Grupul Băncii Mondiale	Obiectivul principal al componentei agricole a proiectului dat este îmbunătățirea accesului produselor autohtone la piețele Uniunii Europene, prin conformarea la cerințele acestor piețe.	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	2,8 mln dolari SUA (buget pentru faza a II-a)	2016-2019 (faza I), octombrie 2019-iunie 2023 (faza II)	<p>În anul 2022, proiectul a susținut implementarea următoarelor activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Suport pentru CRDV</i>. În continuarea asistenței proiectului oferite laboratorului CRDV pe parcursul anului 2021, la începutul anului 2022, CRDV a primit <i>acreditarea pentru 23 de metode noi pe domeniul de sănătate animală și siguranță a alimentelor</i>, aplicabile produselor de carne de pasăre, ouă, produse lactate. Programul de susținere CRDV a fost continuat în anul 2022, acoperind <i>15 metode adiționale pentru aceleași produse</i>. Asistența a inclus instruire pentru colaboratorii CRDV și efectuarea testelor de competență (serviciile fiind oferite de 2 laboratoare din România contractate de proiect), astfel asigurând implementarea completă, validarea și acreditarea metodelor noi, care urmează să fie obținută de către CRDV în anul 2023. Programul de asistență CRDV din partea proiectului IFC a fost finalizat în decembrie 2022. - <i>Studiu comparativ a sistemelor de certificare sanitar-veterinară în Moldova și UE</i>. La solicitarea și în colaborare cu ANSA, a fost efectuat un exercițiu analitic cu scopul de a propune îmbunătățiri la sistemul existent de certificare sanitar veterinară din Republica

							<p>Moldova. Raportul a fost finalizat de către grupul de experți ai proiectului în luna iunie 2022 și ulterior consultat cu managementul ANSA. Raportul final propune un concept pentru revizuirea sistemului sanitar-veterinar din Moldova în vederea alinierii acestuia la sistemul UE, servind drept bază analitică pentru inițierea unor amendamente legale în scopul actualizării și simplificării sistemului curent de certificare în Republica Moldova.</p> <p>- Vizita de studiu in Elveția. În scopul ilustrării funcționării unui sistem de certificare sanitar-veterinară aliniat la cerințele UE, în decembrie 2022, a fost organizată o vizită de studiu de 3 zile în Elveția pentru colaboratorii ANSA. Au avut loc întrevederi cu autoritățile competente în domeniul veterinar și de siguranță a alimentelor, precum și cu reprezentanți ai sectorului privat: o fermă de bovine, un abator, 2 întreprinderi de produse lactate. Astfel, participanții au obținut cunoștințe din prima sursă despre cerințele sanitar-veterinare la nivel de control de stat și la nivel de sector privat, despre asigurarea standardelor de siguranță, calitate și trasabilitate de-a lungul lanțului valoric, precum și tehnologiile IT utilizate în acest domeniu.</p> <p>- Program de pregătire pentru export – sectorul produselor lactate. Activitățile programului au demarat în februarie 2002, fiind selectate 6 companii de produse lactate orientate spre export, colectată informația despre companii (completarea chestionarului cu date despre companii), urmate de vizita experților europeni la întreprinderi (luna mai 2022) pentru a evalua gradul de conformitate la cerințele UE pentru exportul produselor lactate. Pentru fiecare companie participantă la program a fost elaborat un raport care identifică lacunele de conformare la cerințele UE și propune un plan concret de acțiuni pentru înlăturarea neconformităților. Planurile au fost prezentate întreprinderilor și au avut loc discuții cu fiecare întreprindere pe marginea recomandărilor. În scopul consolidării acestor eforturi, în luna noiembrie 2022, au fost organizate instruirii atât pentru companiile lactate, cât și pentru</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>inspectorii ANSA la subiectul cerințelor UE pentru exportul produselor lactate.</p> <p>- Sistemul informațional IFSIMS. Dezvoltarea Sistemului integrat de management al informațiilor privind siguranța alimentelor (IFSIMS) a progresat satisfăcător pe parcursul anului 2022. Se estimează că, până la 31 decembrie 2022, aprox. 95% dintre cerințele funcționale și nefuncționale ale IFSIMS au fost implementate de către dezvoltator. Testarea de validare este în desfășurare, în noiembrie au început testele de acceptare a utilizatorilor (UAT). În 2023, proiectul intenționează să implementeze sistemul în mediul de producție, să desfășoare instruire, să efectueze migrarea și stabilizarea datelor, și să inițieze mentenanța post-implementare.</p>	
7.	<p>Proiectul G2G “Sporirea gradului de implementare a atribuțiilor oficiale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din Moldova”</p>	<p>Guvernul Regatului Olandei</p>	<p>Autoritatea Olandeză pentru siguranța produselor alimentare și a consumatorilor (NVWA)</p>	<p>Îmbunătățirea sistemului ANSA în vederea efectuării atribuțiilor oficiale în domeniul fitosanitar, veterinar și siguranței alimentelor. Contribuirea la îndeplinirea angajamentelor interne și externe pentru creșterea posibilităților de export a Republicii Moldova .</p>	<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</p>	<p>100 000 EUR</p>	<p>1 aprilie 2017 – 31 martie 2019, extins pentru 2022</p>	<p>Pe parcursul implementării proiectului s-au desfășurat, la Chișinău, 5 misiuni ale experților Autorității Competente a Guvernului Olandei, după cum urmează:</p> <p>- “Sistemul de alertă timpurie pentru bolile epizootice la animale” (5-7 decembrie 2017). A avut loc vizita unui inspector veterinar cu experiență în echipele olandeze de criză, ce se ocupă cu diagnosticul de presupuse boli epizootice. În cadrul misiunii, au fost făcute 3 instruirii a crescătorilor de porci;</p> <p>- „Rechemarea produselor neconforme în comerțul cu amănuntul“ (13-16 martie 2018);</p> <p>- atelierul de lucru privind “Elaborarea unor programe de monitorizare a sănătății plantelor“ (inclusiv semințe) (20-25 august 2018);</p> <p>- Atelierul de lucru privind “Elaborarea unor programe de monitorizare a sănătății plantelor (inclusiv semințe)”, 20-25 august 2018, or. Chișinău. În cadrul atelierului, inspectorii ANSA au fost instruiți cu referire la utilizarea instrumentelor internaționale pentru evaluarea riscului fitosanitar, aplicarea standardelor internaționale privind determinarea statutului organismului dăunător plantelor într-o zonă și recomandări privind elaborarea planului de monitorizare organismelor dăunătoare. A fost elaborată Procedura specifică ”Stabilirea și/sau menținerea statutului pentru locul și/sau</p>

								<p>zonei de producere libere de organisme dăunătoare plantelor” (http://ansa.gov.md/ro/content/sanatatea-si-protectia-plantelor#tab-0-2);</p> <p>- Misiune privind “Evaluarea planului național de monitorizare a Salmonellei” (02-07 februarie 2020, or. Chișinău);</p> <p>- Seminarul de instruire „Prelevarea probelor privind Encefalopatia Spongiformă Bovină” (21-24 noiembrie 2022, or. Chișinău).</p>
8.	Proiectul regional „Strategii privind reducerea risipei și deșeurilor alimentare”.	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Combaterea risipei de alimente și deșeurilor alimentare în ariile de implementare a programului, reducerii contribuției naționale la schimbările climatice și atenuarea presiunii asupra sistemelor alimentare naționale	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	320 000 dolari SUA (buget pentru 4 țări)	august 2018 – 31 iulie 2021, extins până la 31 ianuarie 2022	<p>Specialiștii ANSA au participat la prima sesiune (în format online) din cadrul <i>Cursului de instruire “Contribuții la durabilitatea sistemelor alimentare prin sisteme de management a calității și siguranță și diminuarea risipei alimentare”</i>, unde s-au familiarizat cu conceptul și principiile de bază.</p> <p>La 16 noiembrie 2021, specialiștii ANSA au participat la Atelierul regional de instruire cu tematica „Măsurarea, raportarea și analiza risipei și deșeurilor alimentare” (în format online). Această activitate face parte din eforturile Organizației de a susține țările-membre în implementarea, monitorizarea și raportarea ODD 12 „Consum și producție responsabile”, în speță, ținta 12.3 privind reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.</p>
9.	Proiectul regional „Suport pentru consolidarea supravegherii naționale a pesticidelor la plante și sistemul de certificare fitosanitară”	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Crearea unui mediu favorabil ca să asigure activitatea eficientă a Organizației Naționale pentru Protecția Plantelor (NPPO), necesară sistemelor durabile și rezistente la climă, pentru a face față amenințărilor provocate de dăunătorii plantelor din lanțul alimentar și pentru a facilita piața și comerțul produselor agricole.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	388 000 dolari SUA (buget pentru 7 țări)	februarie 2019 – 28 februarie 2022	<p>Activitățile realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Petrecerea unui set de instruirii la care au participat reprezentanți ai aparatului central ANSA și membrii laboratoarelor de referință; • Atelierul de instruire pentru specialiștii I.P. Laboratorul Fitosanitar Central în scopul dezvoltării capacităților de diagnostic a <i>Synchytrium endobioticum</i> și identificarea moleculară a <i>Xylella fastidiosa</i> (Chișinău, 25-27 februarie 2020); • Publicarea Manualului inspectorului privind supravegherea organismelor dăunătoare specifice (în limbile română, engleză și rusă). În total, au fost transmise către ANSA pentru utilizare de către inspectori 310 exemplare de manuale.

10.	Proiectul regional „Îmbunătățirea sistemelor naționale de siguranță alimentelor dezvoltarea cooperării regionale”	Guvernul Turciei, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	Dezvoltarea capacităților naționale în domeniul comunicării riscurilor și a celor de combatere a urgențelor în domeniul siguranței alimentelor. În același timp proiectul își propune să consolideze relațiile de cooperare regionale în domeniu.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	600 000 dolari SUA (buget pentru 5 țări)	1 septembrie 2020 - 31 august 2023, extins până la finele anului 2023	<p><u>Activitățile desfășurate:</u></p> <p>Au avut loc 3 întreveneri în regim online, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În luna august 2022, a fost inițiată procedura de desemnare a membrilor Celulei naționale de criză, prin solicitarea de la autoritățile competente cu responsabilități în domeniul siguranței alimentelor a reprezentanților delegați conform prevederilor HG 680/2018; - La 15 septembrie 2022, în regim online, a fost organizată ședința tehnică privind dezvoltarea planului de răspuns în situații de urgență pentru siguranța alimentelor în Republica Moldova. Lista persoanelor desemnate din cadrul autorităților cu impact în siguranța alimentelor a fost finalizată. A fost elaborat și consultat cu experții proiectul de ordin privind stabilirea componenței nominale și a regulamentului cadru - La 27 octombrie 2022, în regim online, a fost organizată ședința tehnică privind continuarea activităților de elaborare a planului de răspuns în situații de urgență pentru siguranța alimentelor în Republica Moldova. A fost elaborat, tradus în limba engleză și transmis experților FAO pentru consultare proiectul ordinului privind stabilirea componenței nominale și a regulamentului cadru privind organizarea și funcționarea Celulei naționale de criză. Proiectul ordinului a fost discutat cu experții și examinat de Direcția juridică ANSA. - La 22 decembrie 2022, în regim online, a fost organizată ședința de lucru privind planificarea activităților pentru anul 2023 conform programului proiectului.
11.	Proiectul „Suport instituțional în cadrul agriculturii ecologice în Republica Moldova”	Agenția Cehă pentru Dezvoltare (CzDA)	Institutul Central pentru Supraveghere și Control din Agricultură (UKZUZ)	Proiectul se bazează pe rezultatele obținute din proiectul anterior focusat pe agricultura ecologică în RM și pe necesitatea de consolidare a administrației de stat, care a fost, în special, expus în proiectul inițial prezentat cu	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Moldova; Agenția Națională pentru Siguranța	aprox. 630 000 EUR (15 900 000 CZK)	iunie 2017 – iunie 2021, extins 2022	<p><u>Activitățile desfășurate:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suport pentru elaborarea și editarea publicațiilor ”Recomandări privind producerea durabilă a culturilor în sistem ecologic în Republica Moldova” și ”Grâul de toamnă. Grâul Spelta. Rezultatele privind testările pilot. 2020”; 2. Organizarea unei vizite de studiu pentru reprezentanții Laboratorului Central Fitosanitar (2 persoane, în perioada 30.08–02.09.2022), care a vizat implementarea metodelor monoreziduale și problemele aferente

				<p>succes Agenției (ANSA) și ulterior de fostul Minister al Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA).</p>	Alimentelor			<p>acestora. Participanții au fost instruiți privind procedurile de pregătire a probelor pentru analiză, precum și tehnicile de măsurare recomandate pentru determinarea finală a reziduurilor de pesticide menționate și, nu în ultimul rând, au fost familiarizați cu specificul și capcanele acestor metode.</p> <p>3. Acordarea suportului pentru participarea reprezentantei ANSA la BIOFACH 2022, congresul și târgul internațional destinat produselor alimentare ecologice din Nürnberg, Germania (perioada 26.07–29.07.2022);</p> <p>4. Organizarea, pe 16 iunie 2022, Zilei Câmpului Agriculturii Ecologice din Moldova la stațiunea de testare Visoca a Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (s. Visoca, r-nul Soroca);</p> <p>5. Acordarea suportului continuu în elaborarea și expertizarea proiectului de lege privind agricultura ecologică (MAIA, ANSA, MOVCA) (expertizate și opinii remise pentru 15 versiuni), fiind organizate cel puțin 4 ședințe de lucru la subiectul dat;</p> <p>6. Suport pentru participarea Laboratorului Central Fitosanitar la testele de competență FAPAS 2022;</p> <p>7. Organizarea misiunii de experți în Republica Moldova, care a vizat întreprinderi tehnice cu partenerii privind implementarea proiectului, seminare și zile în teritoriu;</p> <p>8. Asigurarea monitorizării experiențelor în câmp stabilite în trei locații la stațiuni de testare a Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante.</p>
--	--	--	--	---	-------------	--	--	---

**Proiecte și programe de asistență externă, lansate în anul 2022,
în domeniile de competență ale Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor**

Nr.	Titlul proiectului/prograului	Donator	Implementator	Scopul/obiectivul general al proiectului	Beneficiar	Buget	Perioada	Progresul implementării proiectului/programului
12.	Programului de Reforme Instituționale și Structurale în Republica Moldova (MISRA)	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID)	Nathan Associates, Inc.	Îmbunătățirea mediului instituțional, de afaceri și favorabil comerțului, crearea condițiilor pentru adoptarea de reforme structurale și climatice investiționale, accelerarea reformelor sectorului financiar, îmbunătățirea guvernantei economice în sectorul public și îmbunătățirea comunicațiilor strategice între actorii privați și publici.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Alte instituții publice	35 mln dolari SUA (buget total dedicat tuturor instituțiilor beneficiare)	29 aprilie 2022 – 28 aprilie 2027	La 6 decembrie 2022, au fost semnate două Memorandum-uri de Înțelegere între ANSA și proiectul MISRA, care prevăd suport pentru i) descrierea proceselor de eliberare a actelor permissive și ii) dezvoltarea unui subsistem (back office) destinat automatizării proceselor interne necesare procesării tuturor cererilor primite de la entitățile economice pentru emiterea actelor permissive în conformitate cu Legea 160/2011
13.	Îmbunătățirea conformității cu standardele a producătorilor prin creșterea capacităților naționale de monitorizare a reziduurilor	Uniunea Europeană (Comisia Europeană)	Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO)	Sporirea siguranței consumatorilor naționali și accesul la alimente sigure, sănătoase și nutritive și îmbunătățirea oportunităților comerciale, crearea unui mediu de afaceri propice pentru IMM-uri.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	1,5 mln EUR	februarie 2023 – februarie 2026	Proiectul urmează a fi lansat în februarie 2023.
14.	„Proiectul competitivității întreprinderilor micro, mici și medii din Republica Moldova” (MSME)	Banca Mondială	Unitatea de Implementare a Proiectului Competitivității Întreprinderilor Micro, Mici și Medii	Creșterea competitivității la export a întreprinderilor moldovenești, reducerea poverii de reglementare cu care se confruntă și facilitarea accesului întreprinderilor la finanțare.	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Alte instituții publice	50 mln dolari SUA (buget total dedicat tuturor beneficiarilor)	2022-2027	Proiectul este constituit din 3 componente de bază, care vor fi realizate printr-un set de activități ce vizează: <i>a) digitizarea serviciilor guvernamentale destinate mediului de afaceri</i> și reducerea poverii de reglementare cu care se confruntă întreprinderile; <i>b) sprijinirea dezvoltării întreprinderilor micro, mici și mijlocii</i> , sporirea competitivității acestora la export și îmbunătățirea infrastructurii naționale a calității; și <i>c) sprijinirea accesului la finanțare</i> pentru întreprinderi prin

								garantarea creditelor și îmbunătățirea funcționării Fondului de Garantare a Creditelor (CGF).
15.	Memorandum de Înțelegere dintre Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ) GmbH pentru Suport privind interconectarea sistemului informatic automatizat "Registrul fitosanitar de stat" cu nodul național al sistemului informatic SEED+, în conformitate cu Acordul de aderare și modernizare al Acordului de Liber Schimb pentru Europa Centrală (CEFTA)	Agenția Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ) GmbH	Agenția Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ) GmbH	Formalizarea eforturilor ANSA în domeniul facilitării comerțului cu părțile CEFTA	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	N/A	2022-2023	Memorandumul de Înțelegere între ANSA și GIZ a fost semnat la 18 noiembrie 2022 și creează un cadru pentru formalizarea cooperării între părți, în vederea alinierii legislației naționale necesare pentru implementarea schimbului internațional de informații în cadrul CEFTA pentru dezvoltarea nodului național al sistemului informatic SEED+ și interconectarea subsecventă cu alte sisteme naționale informaționale.

Șef al Direcției Relații Internaționale
și Integrarea Europeană

Diana GHERMAN